

Kontrollutvalget i Alta kommune

Møte nr. 3/2018
24. september 2018

Arkivkode
4/1 01
Journalnr.
2018/11108-7

I N N S T I L L I N G

Sak 23/2018

FORVALTNINGSREVISJONSRAPPORT FORBEREDELSE OG IVERKSETTING AV POLITISKE VEDTAK

Saksbehandler: Jan Henning Fosshaug

Bakgrunn:

Bakgrunnen for denne rapporten er *Plan for forvaltningsrevisjon 2017–2020*, vedtatt av kommunestyret i Alta kommune den 25.10.2016 (sak 97/16).

Saksopplysninger:

Det framgår av planen at det skal utføres en forvaltningsrevisjon av kommunens forberedelse og iverksetting av politiske vedtak.

I kommunens plan for forvaltningsrevisjon 2017-2020 sies det følgende om dette fokusområdet:

«Av kommuneloven § 23 nr. 2 framgår det at «Administrasjonssjefen skal påse at de saker som legges fram for folkevalgte organer, er forsvarlig utredet, og at vedtak blir iverksatt. Administrasjonssjefen skal sørge for at administrasjonen drives i samsvar med lover, forskrifter og overordnede instruksjoner, og at den er gjenstand for betryggende kontroll.» Alle saker som legges fram for folkevalgte organ legges fram av administrasjonssjefen, eller av andre på hans eller hennes vegne². Administrasjonssjefen må selvfølgelig i betydelig omfang overdra det praktiske ansvaret for saksforberedelser til underordnede. Det betyr i praksis at mye av saksutredningene blir utført av saksbehandlere og enhetsledere. Administrasjonssjefen må imidlertid godkjenne sakene og har plikt til å gi uttrykk for det dersom han eller hun mener det er mangler eller feil med forslag til vedtak eller saksfremlegg.³ Administrasjonssjefen skal videre, ifølge kommuneloven § 23 nr. 2, påse at saker som legges fram for folkevalgte organ er «forsvarlig utredet». Det framgår ikke av lovbestemmelsen, forskrifter eller forarbeid hva som legges i forsvarlig utredet, men vi kan slutte at saker til politisk behandling skal være utredet på en slik måte at politikerne har et kvalifisert beslutningsgrunnlag. I henhold til kommuneloven § 23 nr. 2 har administrasjonssjefen det formelle ansvaret for at politiske vedtak blir gjennomført. Det kan være flere årsaker til at enkelte vedtak ikke blir gjennomført, som for eksempel endrede økonomiske betingelser, uforutsette forhold, uklare vedtak eller at vedtaket ikke er fundert i gjeldende lover og regler. Dersom vedtak ikke lar seg utføre må administrasjonen gi beslutningstakerne tilbakemelding slik at vedtaket kan oppheves eller endres.

Kontrollutvalget har i sitt vedtak om innspill til fokusområder for overordnet analyse/plan for forvaltningsrevisjon (sak 5/2016) framhevet forberedelse og iverksetting av politiske vedtak i Alta kommune som et av fokusområdene. Området er vesentlig ut fra et politisk og et organisatorisk perspektiv. Det er ikke utført forvaltningsrevisjon på området tidligere. Det utføres ikke statlig tilsyn på området. En eventuell forvaltningsrevisjon på området kan gjennomføres når som helst i planperioden.»

Formål

Formålet med prosjektet har vært å undersøke om saker som administrasjonen legger fram for folkevalgte organer er forsvarlig utredet. I dette ligger det at saker til politisk behandling skal være utredet på en slik måte at de folkevalgte har et kvalifisert beslutningsgrunnlag. I tillegg har formålet også vært å undersøke hvordan politiske vedtak blir fulgt opp av administrasjonen. På bakgrunn av resultatene i revisjonens undersøkelse vil kommunen få belyst ulike sider ved egen praksis og bli presentert områder hvor det er muligheter for forbedringer.

Problemstillinger

Undersøkelsen er blitt gjennomført på bakgrunn av to hovedproblemstillinger vedtatt av kontrollutvalget i Alta kommune den 24.04.2017 (sak 13/2017). I tillegg har revisjonen utarbeidet fire underproblemstillinger.

Hovedproblemstilling 1 for undersøkelsen har vært som følger:

Er saker som legges fram for kommunestyret forsvarlig utredet?

Underproblemstillinger:

- Har administrasjonen tilfredsstillende rutiner for saksforberedelser til kommunestyret?
- Er saker som legges fram av administrasjonen utredet på en måte som gir de folkevalgte et kvalifisert beslutningsgrunnlag?

Hovedproblemstilling 2 for undersøkelsen har vært som følger:

Har administrasjonen tilfredsstillende rutiner for oppfølging av politiske vedtak?

Underproblemstillinger:

- Har administrasjonen systemer og prosedyrer for oppfølging av politiske vedtak?
- I hvilken grad blir politiske vedtak iverksatt?

Revisjonen har forholdt seg til vedtaket i sak 13/2017 vedrørende problemstillinger der kontrollutvalget overlater til revisjonen å utarbeide underproblemstillinger og eventuelle tilleggsproblemstillinger i tilknytning til de vedtatte hovedproblemstillingene.

Avgrensing

Denne forvaltningsrevisjonen er blitt avgrenset og gjennomført med utgangspunkt blant annet i undersøkelse av utvalgte kommunestyresaker med vedtak (avgrenset til kommunestyret med hensyn til organ) fra årene 2015, 2016 og første halvår av 2017. De vedtak som er undersøkt omfatter vedtak i saker som er utredet av tjenesteområdene drift og utbygging, helse og sosial, oppvekst og kultur samt avdeling samfunnsutvikling. Revisjonen har ikke undersøkt saker som er utredet av folkevalgte.

Revisjonen har av ressursmessige årsaker ikke foretatt en gjennomgang av alle kommunestyresakene som har vært behandlet i ovennevnte tidsrom, men foretatt et utvalg. Man har heller ikke undersøkt alle forhold ved de utvalgte kommunestyresakene med vedtak.

Konklusjoner fra rapporten

Rapportens kap 5 viser følgende konklusjoner på de to hovedproblemstillingene:

5.1 Er saker som legges fram for kommunestyret forsvarlig utredet?

Revisjonen konkluderer med at saker som administrasjonen legger fram for kommunestyret er forsvarlig utredet og at praksis er i tråd med kommuneloven § 23 nr. 2.

5.2 Har administrasjonen tilfredsstillende rutiner for oppfølging av politiske vedtak?

Revisjonen konkluderer med at administrasjonen har tilfredsstillende rutiner for oppfølging av politiske vedtak og at praksis er i tråd med kommuneloven § 23 nr. 2.

Revisjonens anbefalinger

På bakgrunn av de funn som er gjort i denne undersøkelsen vil revisjonen anbefale følgende:

1. Det bør vurderes å utarbeide rutinebeskrivelser for oppfølging og tilbakerapportering til kommunestyret i forbindelse med iverksetting av politiske vedtak.
2. Det bør innføres rutiner som sikrer at ajourholdet i saksbehandlingssystemet fungerer optimalt slik at status for iverksetting av politiske vedtak til enhver tid er korrekt.

Sekretariatets vurdering

Etter sekretariatets vurdering er forvaltningsrevisjonsrapporten fra revisjonen i tråd med intensjonene i Alta kommunes *Plan for forvaltningsrevisjon 2017-2020*. Rapporten behandler de problemstillinger for prosjektet som kontrollutvalget vedtok i sak 13/2017, samt at det ble gitt fullmakt til revisjonen å utarbeide underproblemstillinger. Sekretariatet har for øvrig ingen merknader til de opplysninger og anbefalinger som fremkommer i rapporten fra revisjonen.

Rapporten har vært forelagt administrasjonssjefen til uttalelse og lovens krav vedrørende kontradiksjon anses dermed å være oppfylt.

Sekretariatets tilrådning

1. Kontrollutvalget viser til rapporten «Forberedelse og iverksetting av politiske vedtak» utarbeidet av Vest-Finnmark kommunerevisjon IKS. Kontrollutvalget tar opplysningene og konklusjonen i rapporten til orientering og slutter seg til anbefalingene som gis i den.
2. Kontrollutvalget oversender saken til kommunestyret med følgende innstilling:

Kommunestyret tar opplysningene og konklusjonen i forvaltningsrevisjonsrapporten «Forberedelse og oppfølging av politiske vedtak» til orientering, og slutter seg til rapportens anbefalinger.

Kommunestyret ber administrasjonssjef sørge for oppfølging av rapportens anbefalinger, herunder:

- Utarbeide rutinebeskrivelser for oppfølging og tilbakerapportering til kommunestyret i forbindelse med iverksetting av politiske vedtak.
- Innføre rutiner som sikrer at ajourholdet i saksbehandlingssystemet fungerer optimalt slik at status for iverksetting av politiske vedtak til enhver tid er korrekt.